

PARDUS

ile Bilgisayarınız Güvende

Pardus, adını Anadolu parsının bilimsel adı olan *Panthera pardus tulliana*'dan alan ve TÜBİTAK ULAKBİM tarafından geliştirilen bir işletim sistemi projesidir.

İşletim sistemi, bir bilgisayarda bulunan tüm donanım ve uygulamaları çalıştıran temel bir yazılımdır. Donanım, işletim sistemi sayesinde uygulamalar ve kullanıcılar tarafından kullanılabilir. İşletim sistemi, cihazlarla kullanıcı arasında iletişimi sağlar. İşletim sistemi olmadan bilgisayarınızı, akıllı cihazlarınızı kullanamazsınız.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM) tarafından geliştirilen bir işletim sistemi olan Pardus, Linux temelli, açık kaynak kodlu, özgür ve ücretsiz bir yazılımdır.

Bugün masaüstü bilgisayarlarda çok yaygın olarak kullanılmasa da günlük hayatta kullandığımız elektronik ürünlerin büyük bir çoğunluğunda gömülü sistem olarak Linux kullanılır.

Gömülü sistem, elektronik aygıtların çalışmasını sağlamak için bu cihazlara yüklenen yazılımlardır. Banka para çekme makineleri, televizyonlar, bulaşık makineleri, asansörler, tansiyon ölçme cihazları gömülü sistemler yardımıyla çalışan aygıtlara birer örnektir.

Özgür Yazılım Nedir?

Özgür yazılımın temelinde, kullanıcıların, yazılımı çalıştırma, kopyalama, dağıtma, üzerinde çalışma, değiştirme ve geliştirme özgürlükleri yatar.

Nedir tam olarak bu özgürlükler?

- Herhangi bir amaç için yazılımı çalıştırma özgürlüğü
- Programın nasıl çalıştığını öğrenme ve onu değiştirme özgürlüğü
- Kopyaları dağıtma özgürlüğü
- Tüm toplumun yarar sağlayabileceği şekilde programı geliştirme ve geliştirdiklerinizi (ve genel olarak değiştirilmiş sürümlerini) yayımlama özgürlüğü

Pardus'un Gelişim Süreci

Pardus projesine 2003 yılında başlanmış ve sistemin ilk kararlı sürümü 27 Aralık 2005'te yayımlanmıştır. Pardus hem kişisel hem de kurumsal kullanımlar için uygundur. İnternet üzerinden ücretsiz olarak indirilebilir ve kolayca kurulabilir.

- Kamu kurumlarının ihtiyaçlarına yönelik olarak, merkezi yönetim aracı LiderAhenk,
- Tümleşik siber güvenlik sistemi Ahtapot,
- Kimlik yönetim sistemi Engerek,
- Etkileşimli tahtalarda kullanılmak üzere Etkileşimli Tahta Arayüz Projesi (ETAP)

Pardus projesi bünyesinde geliştirilmektedir.

Özellikle Etkileşimli Tahta Arayüz Projesi (ETAP) ile gelecek nesillerin özgür yazılım konusunda bilgi sahibi olmaları ve bu tür yazılımları kullanarak geliştirmeleri amaçlanıyor. Bugün Antalya ve Samsun'daki tüm okullarda ETAP kullanılıyor ve diğer illerdeki okullarda da kullanımı hızla artıyor.

Neden Pardus?

- **Daha güvenli**
Açık kaynak yazılımlar daha güvenlidir ve çoğunlukla virüslere geçit vermez.
- **Daha hızlı**
İlk kurulduğu günden hızını kaybetmez ve eski bilgisayarlarda bile kullanılabilir.
- **Daha kararlı**
Sistemde çökme sorunları yaşanmaz. Bilgisayarı kapatıp açma zorunluluğu olmaz.

- **Ücretsiz**
Pardus ve barındırdığı özgür uygulamalar ücretsizdir. Sistem gereksinimleri minimum düzeydedir.
- **Özelleştirilebilir**
Sisteme ve kişiye göre özelleştirilebilir.
- **Her zaman güncel**
Pardus uygulamalarını hızlıca kurup kaldırabilir, otomatik olarak güncelleyebilirsiniz. Ayrıca Pardus Mağaza aracılığıyla birçok uygulamayı kolayca edinebilirsiniz.

Tüm bu avantajların nedeni Pardus'un Debian tabanlı olmasıdır. Debian yıllar içerisinde güvenlik ve güvenilirlik konusunda kendisini kanıtlamış bir işletim sistemidir. Debian "kur, ayarla ve unut" şeklinde kullanılabilmesi ile ünlenmiştir.

<https://www.pardus.org.tr> internet adresinden Pardus 17.4 sürümünü indirerek kullanmaya başlayabilirsiniz.